Foto från 1870-talet

ÄNGLAR OCH FÖRGYLLDA PIPOR

Med sina dekorerade och förgyllda fasadpipor kom orgeln att prägla kyrkan under drygt 200 år. Men genom åren for den illa och 1879 revs den. Med en återskapad De la Gardie-orgel öppnar sig nya möjligheter att återskapa barockens klanger. Nu kan drömmen bli verklighet!

De la Gardie-orgeln i Varnhem!

Varnhem är en historisk plats som lockar tusentals besökare årligen. Den vackra klosterkyrkan rymmer inte bara ett rikt församlingsliv utan är också ett centrum för kultur och musik i Skaraborg. Detta vill vi utveckla. Den uttjänta läktarorgeln ger oss möjligheten att bygga något unikt som passar den fina akustiken i cisterciensernas 800-åriga kyrkorum.

Vi vill återskapa greveparet De la Gardies stora barock-orgel. Därigenom vill vi slå ett slag för hållbart hantverk, orgelmusiken och stärka Varnhem som en plats för rika musikupplevelser för hela regionen. Projektet kan väcka intresse även internationellt. Redan idag är Valle Baroque ett återkommande evenemang där orgeln kan bli kronan på verket. Det är ett sätt att göra historien levande i det unika rummet. De la Gardie-orgeln öppnar upp för högklassiga orgelkonserter och ett utökat samarbete med Göteborg Baroque och andra aktörer kring masterclasses och sommarkurser. Med orgeln ges också framtida kyrko-musiker tillfälle att upptäcka barockens värld.

Vi vill återskapa en viktig pusselbit av Varnhems och regionens historia och ge något i arv till många kommande generationer. Var med Du också!

PROJEKTGRUPPEN

KONTAKTPERSONER

Emanuel Carlsson, församlingsherde Valle, telefon: 0511-265 51

Johnny Hagberg, projektledare, telefon 070-550 00 98

TRYCKÅR:2020

INSAMLING

VILL DU BIDRA?

För att göra verklighet av De la Gardie-orgeln behövs bidrag från många håll. Skara pastorat står för en grundplåt och projektgruppen söker bidrag från stiftelser och fonder. Du som privat-person är också välkommen att lämna ett bidrag, litet eller stort.

Företag är välkomna att bli en del av projektet som sponsorer.
Vill Du eller Ditt företag sponsra en orgelstämma, en väderlåda, en snidad ängel eller förgyllning?
På projektets hemsida finns detalje-rad information om vad som går att sponsra.

Sponsorer får möjlighet att följa projektet på nära håll, få förmånliga konserterbjudanden och sitt namn synliggjort.

SWISH: 123 375 55 43
märk: Orgel Varnhem

BANKGIRO: 460-5465
märk: Orgel Varnhem

PROJEKTETS HEMSIDA
varnhem.se/delagardieorgeln

UNIK ORGEL I EN UNIK KULTURMILJÖ

Vi vill bygga en unik orgel med inspiration från det sena 1600-talet. Originalfasaden återskapas med träarbeten och målningar för att det samlade arbetet skall vara så likt det ursprungliga som möjligt. Orgeln kommer att pryda västläktaren i samklang med barockinredningen i klosterkyrkan.

BAKGRUND OCH HISTORIK

Varnhems klosterkyrka har i sekler varit en viktig plats i svensk historia. På 1600-talet kom Varnhem och Höjentorps slott att tillhöra Läckö grevskap. Greveparet Magnus Gabriel De la Gardie och Maria Euphrosyne såg värdet i kyrkan och beslutade sig för att rädda den från förfall. Varnhem skulle bli deras gravplats och samtidigt ett monument över en stolt historia. Som kronan på verket skulle landskapets största orgel byggas.

Grevskapet var en motor i stormaktstidens kulturliv och till det hörde orglar, det mest avancerade man då kunde bygga. Med hjälp av orgelbyggaren och kyrkoherden Rudberus blev det präktiga instrumentet verklighet 1673. Bildhuggare från Läckö gav fasaden en festlig utsmyckning. Med sina dekorerade och förgyllda fasadpipor kom orgeln att prägla kyrkan under drygt 200 år. Men genom åren for den illa och 1879 revs den till förmån för ett modernt instrument.

Av orglarna från Läckö grevskap har bara spillror överlevt. Från Varnhemsorgeln har vi bara kvar några fotografier och delar av fasadsniderierna. Sistnämnda kom på plats på en ny orgelfasad vid kyrkans restaurering på 1920-talet, den var en ganska fri tolkning. 1965 brann orgeln upp och även en del av skulpturerna. Nästa orgel blev en billig och snabb nödlösning som tidigt drogs med problem och nu är ospelbar.

DE LA GARDIE-ORGELNS ÅTERSKAPANDE

Redan på 1970-talet väcktes tankar på en annan läktarorgel, där så småningom en rekonstruerad barockorgel kom på tal. Lösningen blev dock sedermera en kororgel. Nu är frågan om läktarorgeln åter aktuell. En uttalad ambition är att försöka återskapa De la Gardies orgel som den såg ut och kan ha klingat

- Trogen rekonstruktion av huvudfasad och ryggpositiv från 1673 med sniderier och dekorerade pipor utifrån historiska fotografier och bevarade detaljer.
- Orgelverk som i klang och konstruktion är inspirerat av bevarade nordtyska orglar från senare delen av 1600-talet, en orgelkultur som präglade svenskt orgelbygge.
- Orgel med fyra självständiga verk: huvudverk, ryggpositiv, pedal och bröstverk.
- Orgelns tonhöjd blir tidstypiskt 465 Hz med en passande temperering, vilket gör den idealisk för barock musik och för musicerande tillsammans med andra tidstrogna instrument.
- Närproducerad och hållbar orgel av naturliga material. Vi skall ta tillvara den spetskompetens som finns i Skaraborg när det gäller traditionellt orgelbygge, bildhuggeri och måleri. Precis som det var när De la Gardie-orgeln byggdes. Orgeln får en traditionell mekanik och blir med sina slitstarka material långlivad och lätt att underhålla.
- Hantverket i fokus. Vi vill intressera nya generationer för orgelbyggarhantverket. Vi vill därför att det skall vara ett publikt projekt och ge möjlighet till lärlingar. Utan framtida orgelbyggare kan vi varken underhålla landets orgelskatt eller bygga nya orglar.

varnhem.se/delagardieorgeln

NU SKAPAS HISTORIA

DE LA GARDIE-ORGELN I VARNHEM

INSAMLING
2020-2022

SWISH
Skara pastorat: 123 375 55 43
(märk: "Orgel Varnhem").

BANKGIRO
Skara pastorat: 460-5465
(märk "Orgel Varnhem").